MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYIMLAR ve BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNCE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

T. C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 250 KURUŞTUR. ABONE TUTARI MALSANDIKLARINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYIMLAR VE BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

CİLT: 29 — 26 EYLÜL 1966 — SAYI: 1421

Talim ve Terbiye Kurulu Kararları :

Karar s. 224 — Karar t. 8-9-1966

Konu: Tekniker Okullarını Bitirenlerin Tekniker Yüksek Okulu mezunu sayılmaları için görecekleri tamamlayıcı öğrenime ait yönetmeliğin 8. maddesinin değiştirilmesi h.

Mesleki ve Teknik Yüksek Öğretim Genel Müdürlüğünün 3 Eylül 1966 tarih ve 324/16776 sayılı yazıları ile değiştirilmesi teklif edilen «Tekniker Okulunu Bitirenlerin Tekniker Yüksek Okulu Mezunu Sayılmaları için Görecekleri Tamamlayıcı Öğrenime Ait Yönetmelik»in 8. maddesinin bağlı örneğine göre kabulü hususunun Bakanlık Yüksek Makamının tasvibine arzı kararlaştı.

Uygundur.
8/9/1966
Orhan DENGİZ
Millî Eğitim Bakanı

TEKNİKER OKULUNU BİTİRENLERİN TEKNİKER YÜKSEK OKULU MEZUNU SAYILMALARI İÇİN GÖRECEKLERİ TAMAMLAYICI ÖĞRENİME AİT YÖNETMELİĞİN DEĞİŞEN 8. MADDESİ

Madde 8:

Girdikleri imtihanlarda başarı gösteremeyen öğrenciler, başaramadıkları derslerin imtihanlarına yedinci madde uyarınca bu dersin imtihanının yapıldığı müteakip dönemde girerler.

Devamsızlıktan dolayı en çok iki dersten sınıfta kalan öğrencilerin bu derslerin bitirme imtihanlarına girebilmeleri, ertesi yıl bu derslere devam etmek şartıyla mümkündür.

İkiden fazla dersten devamsızlık sebebiyle sınıfta kalan öğrenciler ertesi yıl bütün derslere tekrar devam ederler.

Ancak bu gibi öğrencilerin kayıtlarını her yılın 1-15 Eylül tarihleri arasında okul müdürlüğüne yaptırmaları gerekir.

Kayıtlarını yenilemeyen öğrenciler ile iki yıl üst üste devamsızlıktan sınıfta kalanların okulla ilişikleri kesilir.

Karar s. 226 — Karar t. 12-9-1966

Konu: Doç. Dr. Hasan Olalı'nın yazdığı «Ekonomi II Sınıf» adlı kitabın Ticaret Liselerinin ikinci sınıfları için ders kitabı olarak kabulü h.

Doç. Dr. Hasan Olalı tarafından Ticaret Liselerinin ikinci sınıfları için yazılan «Ekonomi II Sınıf-Sosyoloji ve Genel Ekonomi» adlı eserin, 1967-1968 öğretim yılından başlamak üzere ders kitabı olarak kabülünün Bakanlık Makamının arzı kararlaştı.

Uygundur.
12-9-1966
F. SANER
Millî Eğitim Bakanı a.
Başmüsteşar

Müdürler Komisyonu Kararları :

Karar s. 405.1-154 — Karar t. 13-8-1966

Konu: İki yerde II. Devre gündüz, iki yerde de Akşam Ticaret Lisesi açılması h.

Ticaret ve Turizm Öğretim Genel Müdürlüğünün 10-8-1966 tarih ve 15301 sayılı teklif yazısı incelendi; işin gereği düşünüldü.

1966-1967 Öğretim yılında faaliyete geçmek üzere teklif veçhile Çankırı ve Kırşehir illerinde II. devreleri olan birer gündüz, Adapazarı ve Kütahya'da da birer Akşam Ticaret Lisesi açılmasına ve gereken tescil muamelesi yapılmak üzere işbu kararımız kopyalarının Ticaret ve Turizm Öğretim Genel Müdürlüğünce görülerek Özlük İşleri Genel Müdürlüğüne tevdiine karar verildi:

İş; Bakanlık Makamının tasdiklerine sunulur.

Uygundur.
18-8-1966
F. SANER
Millî Eğitim Bakanı a.
Başmüsteşar

Karar s. 405.1-183 — Karar t. 7-9-1966

Konu: 26 Tane yeni ortaokul açılması h.

Orta Öğretim Genel Müdürlüğünün 25-8-1966 tarih ve 11319 sayılı teklif yazıları incelendi; işin gereği düşünüldü:

1966-1967 Öğretim yılında faaliyete geçmek üzere aşağıda adları yazılı 26 yerde birer ortaokul açılmasına ve gereken tescil muamelesi yapılmak üzere işbu kararımız kopyalarının Orta Öğretim Genel Müdürlüğünce görülerek Özlük İşleri Genel Müdürlüğüne tevdiine karar verildi.

Uygundur.
7-9-1966
F. SANER
Millî Eğitim Bakanı a.
Başmüsteşar

1	— İzmir-Balçova semtinde	«Bolçova Ortaokulu»
2	— İzmir-Beştepeler semtinde	«Beştepeler O. O.»
3	— İzmir-Gülçeşme semtinde	«Gülçeşme O. O»
4	— Muğla-Datça İlçesinde	«Datça Ortaokulu»
5	— Erzurum-Tekman İlçesinde	«Tekman Ortaokulu»
6	— Erzurum-Karayazı İlçesinde	«Karayazı Ortaokulu»
7	— Erzurum-Çat İlçesinde	«Çat Ortaokulu»
8	— Ağrı-Hamur İlçesinde	«Hamur Ortaokulu»
9	— Van-Gürpınar İlçesinde	«Gürpınar O. O.»
10	— Giresun-Görele-Çanakcı Buc.	«Çanakcı Ortaokulu»
11	— Uşak-Banaz-Büyükoturak Kas.	«Büyükoturak K. O.O»
12	— Afyon-Dinar-Haydarlı Bucağında	«Haydarlı Ortaokulu»
13	— Eskişehir-Sivrihisar-Kaymaz Buc.	«Kaymaz Ortaokulu»
14	— İsparta-Bademli Kasabasında	«Bademli Ortaokulu»
15	— Kütahya-Emet-Hisarcık Kas.	«Hisarcık Ortaokulu»
16	— Bursa-Demirtaş Bucağında	«Demirtaş Ortaokulu»
17	— Kuyucuk-Burhaniye Kasabasında	«Burhaniye O. O.»
18	— Elâzığ-Poyraz Bucağında	«Poyraz Ortaokulu»
19	— Ankara-Kalecik-Çandır Bucağında	«Çandır Ortaokulu»
20	— Malatya-Polat Kasabasında	«Polat Ortaokulu»
21	— Rize-Gündoğdu Bucağında	«Gündoğdu O. O.»
22	— Çanakkale-Ayvacık-Gülpınar Buc.	«Gülpınar Ortaokulu»
23	— Kayseri-Hisarcık Bucağında	«Hisarcık Ortaokulu»
24	— Çanakkale-Karabiga Bucağında	«Karabiga Ortaokulu»
25	— Sivas-Orta Bucağında	«Orta Bucağı O. O.»
26	— Sivas-Gemerek Yeniçubuk Kas.	«Yeniçubuk O. O.»

MÜDÜRLER KOMİSYONU

Karar s. 405.1-184 Karar t. 7-9-1966

Konu: 7 Yerde birer lise açılması h.

Orta Öğretim Genel Müdürlüğünün 25-8-1966 tarih ve 11318 sayılı teklif yazıları incelendi; işin gereği düşünüldü:

1966-1967 Öğretim yılında faaliyete geçmek üzere aşağıda adları yazılı 7 yerde birer lise açılmasına ve gereken tescil muamelesi yapılmak üzere işbu kararımız kopyalarının Orta Öğretim Genel Müdürlüğünce görülerek Özlük İşleri Genel Müdürlüğüne tevdiine karar verildi.

İş; Bakanlık Makamının tasdiklerine sunuldu.

Uygundur.
7-9-1966
F. SANER
Milli Eğitim Bakanı a.
Başmüsteşar

1 — Bursa-İnegöl İlçesinde	«İnegöl Lisesi»
2 — Afyon-Emirdağ İlçesinde	«Emirdağ Lisesi»
3 — Giresun-Tirebolu İlçesinde	«Tirebolu Lisesi»
4 — Kastamonu-İnebolu İlçesinde	«İnebolu Lisesi»
5 — Kütahya-Simav İlçesinde	«Simav Lisesi»
6 — Urfa-Birecik İlçesinde	«Birecik Lisesi»
7 — Van-Erciş İlçesinde	«Erciş Lisesi»

GENELGE:

YAYIMLAR VE BASILI EĞİTİM MALZEMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: 611.2-13655 21-9-1966

9216

Konu: «Milli Güvenlik Bilgileri» dersi programları h.

Genelkurmay Başkanlığının Milli Güvenlik Dersleri ile ilgili 13 Haziran 1966 tarih ve HRK: 0907-34-66/OK. KRS sayılı yazısı ve eki (Milli Güvenlik Dersi Programları ve bu programların uygulanması ile ilgili açıklamalar) aşağıda gösterilmiştir.

İlgililere önemle duyurulur.

Adnan ÖTÜKEN
Milli Eğitim Bakanı a.
Kültür Müsteşarı

T. C.
GENELKURMAY BAŞKANLIĞI
A N K A R A

HRK: 0907-34-66/OK. KRS. 13-Haziran-1966

Konu: Milli Güvenlik Dersi Programları.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA

1. Lise ve dengi okullarda 1967-1968 öğretim yılı başından itibaren uygulanacak «Millî Güvenlik Dersi Programları ve bu programların uygulanması ile ilgili açıklamalar» yayımlanmıştır.

2. 15 Nisan 1957 tarih ve OPS: 0900-13-1-57 Nabos sayılı yazı ile yayınlanan programlar ve programların uygulanması ile ilgili açıklamalar yürürlükten kaldırılmıştır.

3. Yeni programlara göre hazırlanacak kitaplar, 1 Aralık 1966 tarihine kadar Genelkurmay Başkanlığına gönderilmiş olacaktır.

Gereğini arz ederim.

Refik TULGA
Genelkurmay Başkanı V.
Orgeneral

EKLERİ:

EK — 18 Parça Milli Güvenlik Dersi Programları ve Açıklamalar.

MİLLÎ GÜVENLİK DERSİ PROGRAMLARININ UYGULANMASINA AİT AÇIKLAMALAR

1. MİLLÎ GÜVENLİK ÖĞRETİM VE EĞİTİMİNİN GENEL MAKSADI:

Türk gençliğini daha okul çağından itibaren yurt savunmasına hazırlamak, milliyetçi ve vatansever bir gençlik yetiştirmektir.

2. OKULLARDAKİ MİLLÎ GÜVENLİK DERSLERİNİN HEDEFLERİ:

a. Türk İstiklâl ve Cumhuriyetini her türlü şartlar altında, her çeşit tecavüzlere karşı, daima artan bir kudret ve kuvvetle korumak ve yükseltmek için her Türk gencinde esasen mevcut olan Millî Güvenlik ruh ve şuurunu topyekün harbin isteklerine göre pekleştirmek.

b. Modern harbin psikolojik, politik, ekonomik ve sivil savunma konuları üzerinde her vatandaşın bilmesi ve yapması gereken ödev ve görevlerle genel savunma meselelerinde öğrencileri aydınlatmak.

c. Silâhlı Kuvvetleri tanıtmak, gençleri Silâhlı Kuvvetlere sevgi ve aşkla bağlamak onları Silâhlı Kuvvetlerle yapılan ana savunmanın temel bilgileri üzerinde fikren hazırlamak. Bu suretle onları her an için Silâhlı Kuvvetlerde ve Sivil Savunmanın aktif organlarında vazife alabilecek bir duruma getirmektir.

3. MİLLÎ GÜVENLİK DERSİ PROGRAMLARININ ŞÜMULÜ:

a. Genel:

Millî Güvenlik dersi müfredat programları, Millî Güvenlik öğretim ve eğitiminin maksat ve hedeflerine ve Millî Eğitimin ilkelerine göre haftada 1 saatlik nazarî derslerle işlenecek şekilde düzenlenmiştir.

Millî Güvenlik Bilgileri, her üç sınıfın programlarına ana bölümler halinde konmuştur. Her bölüm, Pedagojik tasnif ile yararlı konuları bünyesine almıştır. 1 nci derste (Giriş); Millî Güvenlik dersinin gayesi ve önemi belirtilecektir.

b. Silâhlı Kuvvetlerin lüzumu ve tanıtılmasının şümulü:

Bu bölümde Silâhlı Kuvvetlerin, hür yaşamak için lüzumlu ve şart olduğu öğretilecektir. Silâhlı Kuvvetlerin tarihi ve vazifesi yanında bilhassa Kuvvetlerin ayrı ayrı özet olarak tarihçesi, görevleri, teşkilâtı ve belli başlı silâhları öğretilecektir. Teşkilâtta örneğin Kara Kuvvetleri Komutanlığına bağlı olan Ordu bağlı birlik adedi değil, birliğin adı sıra ile zikredilecektir. Örneğin Kara Kuvvetleri Ordulardan, Ordular Kor.lardan meydana gelmiştir gibi. Ayrıca her kuvvetin en küçük birliğinden bölük çapına kadar teşkilâtı gizliliği ihlâl edilmeden izah edilecektir.

Yeni anayasamıza göre Silâhlı Kuvvetlerin vazifesi ve Komutanı özellikle belirtilecektir.

e. Harbe dair bilgilerin şümulü:

Bu bölümde, Askerî şahıslardan başlayarak, Rütbeler sınıflar, andiçme ve Askerlik hizmetinin kudsiyeti, Bayrak, Sancak, Selâmlama, Askerin nitelikleri Nöbet hizmetleri, Garnizon ve Merkez Komutanlıkları ile Askerlik Şube ve Dairelerinin görevleri, ve Disiplin konuları özet olarak ve bütün canlılığı ile gençlerimize anlatılacak ve Askerlik hakkında hiçbir bilgiye sahip olmayan öğrenciler bilgi sahibi kılınacaklardır.

d. Sivil Savunma:

Bu bölüm her sınıfın programına Sivil Savunmanın konuları basitten mükemmele doğru bölünmek suretiyle konmuş bulunmaktadır.

Sivil Savunma konularının topyekün harp içinde taşıdığı anlamın anlatılması, iyice açıklanması lâzımdır. Yarın çeşitli devlet hizmetlerinde görev alacak olan gençlerin, Sivil Savunmanın her kademedeki vazifelerini ve sorumluluklarını bilmeleri çok önemlidir.

Bu hususlaki mevzuat açıklanacaktır.

e. Harbe dair bilgilerin şümulü:

Bu bölümdeki bilgilerle, öğrencilere harbin mana ve mahiyeti öğretilecektir.

Millî Güvenliğin, vatandaşların topyekün müşterek ve baş vazifesi olduğu, harbin arzu edilmemekle beraber devlet varlığını savunma için asla korkulacak ve kaçınılacak bir hadise olamıyacağı, bilakis istiklâl uğrunda yapılacak harplerin mil-

letler için bir şeref ve namus borcu teşkil ettiği görüşü üzerinde durulacaktır.

Bu arada, harbin yalnız askerlerce yapılan devrin artık geride kaldığı, bugünkü harplere milletlerin kadın ve erkek, genç ve ihtiyar bütün fertleriyle girdiği, harbin sadece Silâhlı Kuvvetlerin çalışmalarıyle değil, devletin bütün kollarının müşterek gayretiyle başarıldığı fikri işlenecektir.

Harbin çeşitleri faydalı özetler halinde verilecektir.

Harbin önlenmesi için yapılan çalışmalar, bugüne kadar olan işler dahil etraflı olarak açıklanacaktır. NBC ve özel harp özellikle işlenmelidir.

f. Milletin Harbe Hazırlanmasına Dair Bilgilerin Şümulü:

Bu bölümdeki bilgiler; Milletin harbe hazırlanması için her vatandaşın, hassaten yarının her sahadaki sevk ve idare kademelerine aday olan tahsilli gençlerin bilmesi ve yapması gereken ödeve görevleri öğretmek maksadını taşır.

Bu Bölümde, Millî Güvenlik, Millî Güvenlik Kurulu, Askerlik öncesi, Askerlik devresi, Askerlik sonrası Millî Güvenlik eğitimi ile Subay ve Astsubayların yetiştirilmesi ve Seferberlik konularını ihtiva eder.

Bu konuların hepsi biri birinden önemli telâkki edilmelidir.

Özellikle Seferberliğin manası, mahiyeti ve önemi Seferberlikte vatandaşlara ve müesseselere düşen vazifeler, Seferberlikte gecikmenin ve Seferberliği tam olarak yapamamanın doğuracağı tehlikeler üzerinde önemle durulacaktır. Buna mukabil Millî Seferberliğin konuları ana hatlarıyle özet olarak izah edilecektir.

g. Çeşitli Konuların Şümulü:

Bu bölüm hem 2 nci ve hemde 3 ncü sınıf programlarında bulunmaktadır.

Bahsi geçen konulardan tamamen askerî olanları özet ana hatlarıyle izah olunmalıdır. İstihbarat, Lojistik ve bakım gibi.

Özellikle bakımın hem Sivil hayatta ve hem de Askerlikteki önemi ile bizim gibi fakir bir millet için lüzumu belirtilecektir.

Türk - Yunan, Türk - İngiliz, Türk - Rus münasebetlerine dair olan dersler özellikle işlenmelidir.

Harp tarihi konularında bu savaşların Türk tarihindeki önemi anlatılırken, daima kaybedilirse ne olurdu sualine cevap aramakla izah olunacaktır. Ecdadımızın bu vatanı bize nasıl çalışarak emanet ettiklerini, Vatan için nasıl cesaret ve Kahramanlıkla savaştıklarını, Şehit olduklarını, bunun manasını gençlerimize açıklamak esas olarak ele alınacaktır.

h. Türkiye'nin Dahil Olduğu Paktlar Hakkındaki Bilgilerin Şümulü:

Bu bölümde NATO ve CENTO Kollektif Savunma Paktları hakkında özet bilgi verilecektir.

k. Yeni Harp Silâh ve Araçları Hakkındaki Bilgilerin Şümulü:

Bu bölüm, özellikle en son, en yeni bilgileri kapsayacak nitelikte olmalıdır.

Her üç kevvetin en modern Silâhları hakkında özet bilgiler vermek ve muhtemel gelişmeleri izah etmek lâzımdır.

l. Özel Konuların Şümulü:

Bu bölüm, yenilik ifade eden bir bölümdür. Gençlerimizin bilhassa istedikleri, heyecanlı ve meraklı konuları ihtiva etmektedir.

Gayri nizami harp ve bölümleri esaslı olarak işlenecektir. Misallerle konuları canlı halde tutmak lâzımdır. Feza konusu askerî yönden incelenecektir. 5 nci kol ve hayatta kalabilme bilgileri özel bir itina ile hazırlanacaktır.

4. MİLLÎ GÜVENLİK DERSİ PROGRAMLARININ ÇEŞİTLİ OKULLARDA UYGULANMASI:

Millî Güvenlik dersi müfredat programı; üç yıllık liselerle ortaokul üzerine üç yıllık öğretim yapan meslek okulları sınıflarına göre hazırlanmıştır.

Lise dengi diğer öğretim ve eğitim müesseselerince de aşağıdaki esaslar dahilinde uygulanacaktır:

a. Dört Yıllık Lise ve Kolejlerle, Ortaokul Üzerine Dört Yıllık Öğretim Yapan Diğer Okullarda:

(1) Birinci sınıflarda: Lise I nci sınıf programı.
(2) İkinci sınıflarda: Lise II nci sınıf programı.
(3) Üçüncü sınıflarda: Lise III ncü sınıf programının birinci, ikinci ve üçüncü bölümleri.
(4) Dördüncü sınıflarda: Lise III ncü sınıf programının dördüncü ve beşinci bölümleri.

b. İlkokul Üzerine Beş Yıllık veya Ortaokul Üzerine İki Yıllık Öğretim Yapan Okullarda:

(1) Dördüncü sınıflarda: Lise I nci sınıf programı.
(2) Beşinci sınıflarda: Lise II nci sınıf programı (Milli Güvenlik Dersinde).
(3) Beşinci sınıflarda: Lise III üncü sınıf programı (ders harici konferanslarda veya teksif edilmiş derslerde özet olarak ana hatlariyle) Yapı ve Sanat Enstitülerinin okuma süreleri altı yıla çıkınca veya Millî Savunma dersi için lislere muadil ders saati tahsis edilince programlar, liselerde olduğu gibi uygulanacaktır.

5. MİLLÎ GÜVENLİK DERSİ YILLIK PLÂN VE PROGRAMLARIN HAZIRLANMASI:

Millî Güvenlik Öğretimi Yönetmeliğinin 5 inci maddesine göre, Millî Güvenlik dersi, lise ve dengi okulların her sınıfında haftada birer saat olarak okutulacaktır. Yıllık plân ve programlar bu esasa göre, bir öğretim yılında mevcut âzami 36 ders saatinden, sömestir ve bayram tatilleriyle, yazılı yoklamalarda geçenler istisna edilirse ortalama olarak 26 fiilî ders saatına göre düzenlenecektir.

Haftalık ders saati miktarı arttırılıldığı takdirde, programlardaki ders saati miktarı da müfredatta değişiklik yapılmaksızın buna göre arttırılacaktır.

Programlarda dersler numaralanmıştır ve her numara bir ders saatında verilecek dersi göstermektedir.

27 ve 28 numaralı dersler okuma parçalarıdır. Programlarda bölümler, ders sıraları ve kapsadığı konular değiştirilemez.

Fıkralanmış konular, fıkralara uygun yazılır.

Yazarlar, konularla ilgili ayrıca okuma parçası koyabilirler. Fakat her halükârda 28 ders yazılmış olacaktır.

Millî güvenlik öğretimi müfredat programı hazırlanırken bilgiler ,kolaydan zora doğru, biribirileriyle ve diğer dersler bilgileriyle ahenkli olarak sıralanmıştır. Millî güvenlik dersi öğretmenleri tarafından yıllık plân ve programların yapılmasında da bu hususa dikkat edilecek ve diğer derslerin yıllık plân ve programlariyle koordinasyon sağlanacaktır. Bu maksatla her öğretmen, bulunduğu okulun müfredat programlarını inceleyecektir.

Millî Savunma Öğretimi Yönetmeliğine göre yapılacak kıta ziyaretleri, okullara silâh, malzeme ve gösteri kıtalarının getirtilmesi gibi tatbiki faaliyetlerle, Yapı ve Sanat Enstitülerinin son sınıflarında konferanslar veya teksif edilmiş dersler şeklinde verilecek Millî Savunma Bilgileri de okullarla Garnizon Komutanlıkları arasında işbirliği yapılarak zamanında ayrıca plânlanacaktır.

Hazırlanacak yıllık plân ve programların birer nüshası bilgileri için okul idarelerinde bulundurulacak, birer nüshası da Garnizon Komutanlıklarınca yapılacak denetlemelerde dikkate alınmak üzere bu Komutanlıklara verilecektir.

6. MİLLÎ GÜVENLİK DERSİ PROGRAMLARNIN UYGULANMASINDA DİKKATE ALINACAK DİĞER HUSUSLAR:

a. Millî Güvenlik Dersi Kitapları:

Millî Güvenlik dersleri, bu programlara göre hazırlanmış resmî ders kitaplarına göre yürütülecektir.

5429 sayılı kanuna göre resmî ders kitabı olarak kabul edilmiş olan çeşitli kitaplardan istediğini seçmek ve öğrencilere okutmak.

Millî güvenlik dersi öğretmenlerinin yetkisi dahilindedir. Birden fazla öğretmenin vazife gördüğü öğretim müesseselerinin sınıflarında okutulacak kitap, öğretmenlerce müştereken seçilir ve ismi okul idaresine bildirilir.

b. Yardımcı Ders Kitapları:

Millî Güvenlik dersi kitaplarından maada, mevzu ile ilgili olarak Genelkurmay Başkanlığınca veya Kuvvetler Komutanlıklarınca yayınlanan ve gizli işaretini taşımayan eserlerle, bu konularda serbest olarak yayınlanmış bulunan diğer yayınlardan yar-

dımcı ders kitbı olarak faydalanılacaktır. Bu maksadı sağlamak üzere, her okulun kitaplığında veyahut Millî Güvenlik Öğretmenlerine ayrılmış bir dolapta bu çeşit kitaplardan kâfi miktarda bulundurulması hususu ilgililerce dikkate alınacaktır.

c. Yardımcı Ders, Malzeme ve Vasıtaları:

Okullardaki ve birliklerdeki film makinelerinden ve konu üzerindeki filmlerden, ders levhalarından, maddelerden ve benzeri malzemeden Millî Güvenlik derslerinin yürütülmesinde imkânlar nispetinde faydalanılacaktır.

Gösteri kıtası, malzeme ve vasıta temin edilebildiği takdirde; silâh, teşkilât ve muharebe bilgisi gibi konuların okul bahçelerinde veya yakınlarında açık havada öğretilmesi faydalı olur.

Bu husus, Garnizon Komutanlıklarınca düzenlenecektir.

d. Millî Güvenlik derslerinde geçecek askerî genel konulara ait terimler (Örneğin; hazar, sefer, mütareke, barış, olağanüstü hal v. b. gibi) konuların izahı sırasında öğrencilerin bilmedikleri kabul edilerek kendilerine açıklanacaktır.

Bu açıklamalar mevcut mevzuat ve talimatnamelerin isteğine göre yapılacaktır.

Mevzuat ve talimatnamelerde tarifleri yapılmayan terimler için Genelkurmay Başkanlığınca yayılanan eserlerde, özellikle Harb Akademileri yayınlarında geçen tarifler, esas alınacaktır.

Kitapların sonuna askerî terimler lûgatçesi konacaktır.

e. Millî Güvenlik Ev Ödevleri:

Millî Güvenlik ev ödevleri, bu programlarda belirtilen konularla ilgili ve bir araştırmayı icabettiren faydalı olan konularda verilecektir. Ev ödevleri, her dönemde bir tane olmak üzere iki defa verilecektir.

(Ek - 1)

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA BAĞLI OKULLARDA OKUTULACAK DERS KİTAPLARININ SEÇİLMESİ, BASILMASI VE DAĞITILMASI HAKKINDA KANUN

Kabul tarihi: 6-Haziran-1949

Resmî Gazete ile yayım ve ilânı: 11-Haziran-1949, sayı: 7230.

Kanun No: 5429.

Madde 1 — Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda okutturulacak ders kitaplarının seçilmesi ve bunların nitelikleri ile satış fiyatlarının tâyin edilmesi, Millî Eğitim Bakanlığına aittir. Okul kitabı olarak kabul edilen bir eserin okutulma süresi kabul tarihini takiben ders yılından başlıyarak üç ders yılıdır. Sürenin bitmesi, eserin aynı sene ile tekrar kabulüne engel değildir. Sürenin uzatılması işlemi, sürenin sona ermesinden bir yıl önce tamamlanır.

Madde 2 — Millî Eğitim Bakanlığı, herhangi bir dersi karşılıyacak, ihtiyaca uygun bir kitap bulunmadığı veyahut müellifler tarafından hazırlanıp Bakanlıkça kabul edilmiş kitapları ihtiyaca yeter görmediği takdirde, kendisi de okul kitabı yazdırıp, bastırır ve dağıtır. Bakanlıkça telif hakkı ödenerek bastırılan okul kitaplarının edebî mülkiyeti süresi içinde, mutlak olarak Bakanlığa geçer. Bakanlık bu eserler üzerinde faydalı ve lüzumlu göreceği her türlü değişikliği yaptırabilir.

Madde 3 — 3-Haziran-1933 tarihli ve 2259 sayılı kanun kaldırılmıştır.

Geçici madde 1 — 3-Haziran-1933 tarih ve 2259 sayılı kanunla tesis edilmiş olan Okul Kitapları Sandığı tasfiye edilerek bu Sandığa ait paralar, Devlet Kitapları Mütedavil Sermayesine maledilir.

Geçici madde 2 — Bakanlık, 2259 sayılı kanuna göre, bastırmakta olduğu kitaplardan her yıl serbest basıma bırakacaklarının listesini ders yılı başından bir yıl önce ilân eder.

Madde 4 — Bu kanun, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 5 — Bu kanunu, Milli Eğitim Bakanı yürütür.

GENELGELER : (Ek - 2)

TALİM VE TERBİYE DAİRESİ

Sayı : 2-1366/20
2669

5429 sayılı kanun gereğince serbest basıma bırakılan okul ders kitaplarının genel vasıfları aşağıya çıkarılmıştır.

İlgililere duyurulmasını rica ederim.

B. KADIRGAN
Müsteşar
Millî Eğitim Bakanı y.

OKUL KİTAPLARINDA ARANACAK GENEL VASIFLAR

I. Kitap, Muhteva Bakımından Programın İsteklerini Karşılamalıdır:

a. Kitap, programda bu ders için gösterilmiş olan amaçlara ve pedagojik açıklamalara uygun olmalıdır.

b. Konular, gündelik hayataki tezahürleriyle ve doğal, toplumsal, ekonomik ve estetik cepheleriyle birer bütün olarak ele alınmalı; bu çağ öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılıyan ve onlara gündelik hayatlarında uygulama imkânları sağlıyan canlı bahisler veya üniteler halinde işlenmelidir.

c. Her konu (ünite), bilimsel metodun gerektirdiği; problemi belirtme, problem etrafında araştırma, inceleme ve gözlem yoliyle çeşitli bilgi toplama, bu bilgileri problemi çözmeğe elverişli olacak şekilde sıralama, gerekli deneyleri yapma, bu deneylerden sonuçlar çıkarma ve bu sonuçları kontrol ederek genel fikre varma şeklinde sıralanan bilimsel düşünme metodunu telkin edecek surette işlenmelidir.

d. Kitapların ifadesi, öğrencilerin yaş ve olgunluk seviyelerine uygun olmalıdır (bu hususta ilk ve ortaokul programlarına bağlanan "Çocuk Gelişiminin Ana Çizgileri" cetveline başvurulması).

e. Kazandırılacak bilgiler, gerek bilimsel yönden, gerek açıklamalar bakımından doğru olmalıdır.

II. Kitaplarda Konular İyi Bir Şekilde Tertiplenmiş Bulunmalıdır:

a. Konuların tertibinde, öğrencilerinin psikolojik durumları ve ilgileri dikkate alınmalıdır (bu hususta da "Çocuk Gelişiminin Ana Çizgileri" cetveline başvurulması).

b. Konuların işlenişinde tedrice riayet olunmalıdır.

c. Kazandırılacak esas bilgilere, mümkün olduğu kadar, misallerden hareket edilerek varılmalı ve bahislerde ana bilgileri açıklamıya yetecek kadar teferruat bulunmalıdır.

d. Konular içindeki ana bilgiler ve teferruat iyi bir şekilde tertiplenmelidir. Esas bilgiler, teferruattan ayırdedilebilecek şekilde belirtilmiş bulunmalıdır. Konuların nispî değerleri de dikkate alınmalıdır.

e. İşlenen konuların, bu dönemde okutulan ilgili diğer derslerle münasebeti gözönünde bulundurulmalıdır (bunun için müellif bu devrenin alâkalı diğer ders programlarını da incelemelidir).

f. Müellif, sınıflar ve devreler arasındaki bağlantıyı sağlamak üzere, bir evvelki devre veya sınıf programını incelemeli ve eserin bunu tamamlayıcı ve bir sonraki sınıf veya devreye hazırlayıcı mahiyette olmasına çalışmalıdır.

g. Konularla ilgili pratik alıştırmalar, deneyler, gözlem ve araştırma ödevleri arasında uygunluk ve bağlantı sağlanmalıdır.

h. Kitapların ifadesi doğru ve sade olmalı, karışık ve fazla uzun cümlelerden kaçınılmalıdır. Cümleler arasında münasebet bulunmalı ve bir paragraf, bir ana fikri ifade etmelidir. Paragrafların numaralanması da mümkündür.

i. Kitap, noktalama ve imlâ bakımından kusursuz olmalıdır (imlâ için Türkçe sözlük esastır).

III. Kitaplar Öğrenime Yardımcı Unsurlar Bakımından Zengin ve İyi İşlenmiş Olmalıdır:

a. Kitaplar, öğrencileri, kendi kendilerine çalıştırmaya, araştırmıya, gözlem ve deney yapmıya tahrik ve teşvik edici soruları, alıştırmaları, deney ve işleri ihtiva etmelidir.

b. Kitaplarda konuları açıklayıcı ve aydınlatıcı resimler, tablolar, grafikler, şemalar, istatistikler, plânlar bulunmalı ve bunlar ilgili metinlerin yanına yerleştirilmelidir.

c. Kitapların başında, öğrencilerin aradıkları konuları kolayca bulabilecekleri teferruatlı bir fihrist bulunmalıdır.

d. Kitapların sonunda, yeni kelimeleri ve lüzumlu terimleri açıklayıcı alfabetik bir lûgatçe ile sınıf seviyesine uygun Türkçe eserleri gösterir bir bibliyografyanın bulunması faydalı olur.

e. Aynen yazılması gereken yabancı kelimelerin Türkçe okunuşları da yanlarında gösterilmelidir.

IV. Terimler, Millî Eğitim Bakanlığınca kabul edilmiş olan terimlere uygun olmalıdır.

V. Kitaplar, şekilleri bakımından çekici ve göz sağlığına uygun olmalıdır.

a. Kitapların kâğıtları, mümkün olduğu kadar uygun, iyi kaliteden (beyaz ve mat olan, ışık refleksi vermeyen cinsten) olmalıdır.

b. Kitapların tipografisi bu çağ öğrencileri için uygun olmalıdır.

c, Kitapların içine konan resimler, grafikler, şemalar, plânlar v. s. açık, temiz, çekici ve basıldıkları zaman güzelliklerinde kaybetmiyecek evsafta olmalı, bunların altlarında gerekli açıklamalar bulunmalıdır. Memleket içinde yaptırılması mümkün olan resimlerle temini kabil fotoğrafların başka kitaplardan aynen nakli yoluna gidilmemelidir.

d. Kitapların bağlanışları, mümkün olduğu kadar; «iplik dikişli ve sağlam olmalıdır».

(Ek - 3)

MİLLÎ GÜVENLİK DERSİ KİTAPLARININ HAZIRLANMASINA AİT AÇIKLAMALAR

1. 5429 Sayılı Kanuna (Ek-1) göre, okullarımızda okutulan kitapları yazmak serbesttir. Bu itibarla yayınlanan program ve bu açıklama esaslarına göre her vatandaş veya heyet Millî Güvenlik Dersi Kitaplarının tümünü veya herhangi bir sınıfın kitabını yazabilir. Ancak bu kitapların okutulabilmesi için Genelkurmay Başkanlığının uygun görmesi üzerine Millî Eğitim Bakanlığınca, resmî veya yardımcı ders kitabı olarak yayınlanmasına müsaade edilmesi şarttır.

2. Millî Güvenlik Dersi Kitapları Yazılırken şu Hususlara Bilhassa Dikkat Edilecektir:

a. Kitapların şekil ve tertibi bakımından:

(1) Kitaplar genel nitelikleriyle Millî Eğitim Bakanlığının ilişik (Ek-2) tamimine göre hazırlanacaktır.

(2) Öğrencilerin daha fazla ilgilerini çekmesi için kitaplar bol resim, harita, kroki, şekil, grafik v. s. ile zenginleştirilecektir.

(3) Kitaplarda; plân, özet, alıştırma, soru ve ödevler hacim itibariyle ait olduğu konu metninin nihayet beşte birini geçmiyecektir.

(4) Kitaplarda metin harici yazılar daha küçük puntolarla yazılacaktır.

(5) Kitapların yazılmasında askerî yazı ve şekilleri de dikkate alınacaktır.

(6) Kitaplarda ordu kıyafetlerine, harb silâh ve vasıtalarına, bilhassa modern silâh ve vasıtalara ait resimlere behemehal yer verilecektir.

b. Konuların işlenişi bakımından:

Askerî konular, mevcut en son talimname ve askerî yayunlara uygun ve doğru bilgileri kapsayacaktır.

Bilgiler gizliliği icab ettirmeyen bir ölçüde düzenlenecektir.

3. Kitapların Hazırlanışı ve Tetkiki:

a. Hazırlanacak kitap müsveddeleri her yıl Ağostos ayı sonuna kadar Genelkurmay Başkanlığına gönderilecektir.

b. Kitap müsveddeleri, Millî Eğitim Bakanlığınca okul kitaplarının hazırlanışına ait talimatlara uygun nitelikte olacak şekilde dört nüsha (biri resimli) hazırlanıp gönderilecektir.

c. Kitaplar Genelkurmay Teşkilât Eğitim Dairesinin Okullar ve Kurslar Şubesi, Eğitim Şubesi ve Seferberlik Dairesinden bir Şb. Md. veya vekilleri ile Teşkilât Eğitim Daire Başkanı'nın görevlendireceği ayrıca iki Subay'la birlikte beş kişilik bir komisyonca incelenecektir.

d. İnceleme neticesinde komisyon bir rapor tanzim edecektir. Komisyon ekseriyetince, kabulü uygun görülen kitapların (resimli nüsha dahil) üç nüshası Millî Eğitim Bakanlığına gönderilir. Bir nüsha Genelkurmay Başkanlığında arşiv olarak alıkonulur.

Komisyon ekseriyetince, kabulü uygun görülmeyen kitapların eksikleri yazılı olarak yazara duyurulur. En az 15 gün müddet verilerek eksikleri düzeltmesi istenir. Verilen müddet içinde yazarı tarafından düzeltilerek komisyona geri getirilen kitaplar tekarar incelenir. Uygun görülürse yukarda kabul edilen emsalleri gibi işleme tabi tutulurlar.

İnceleme sonucu komisyon ekseriyetince tekrar uygun görülmeyen kitaplara bir daha düzeltme müddeti verilmez. Bu gibi kitapların müracaatının yenilenmesi ve incelenmesi bir yıl sonraki emsalleriyle birlikte yapılır.

Gerek birinci ve gerekse ikinci defa kabulü uygun görülmeyen kitaplara ait komisyon raporlarında uygun bulunmama sebebleri açıkça belirtilir. (Eksik ve yanlış kısımlar açıklanır).

Netice olarak:

Programda madde başlariyle bilgiler, konuya tahsis edilen zamanda öğretilebilecek şekilde ana hatlariyle ve öğrencilerin kolaylıkla okuyup anlıyabilecekleri şekilde yazılacaktır.

Talebenin genel kültür seviyesiyle mütenasip olmıyan teknik bilgilere ve yüksek tahsil Millî Güvenlik Konferansları programlarına ait teferruatlı, şümûllü ve akademik izahlara kitaplarda hiçbir surette yer verilmiyecektir.

Bu hususları dikkate almıyan eserler, ne ders kitabı ve ne de yardımcı kitap olarak kabul edilmiyecektir.

MİLLÎ GÜVENLİK DERSİ KONULARI

I nci Sınıf

1. GİRİŞ: Niçin Millî Güvenlik Dersi Okuyoruz?

BİRİNCİ BÖLÜM:

A. Silâhlı Kuvvetlerin Lüzumunun Belirtilmesi ve Tanıtılması:

2. Bir milletin bağımsızlığı ve yurt savunması ne demektir?

a. Hür Milletler (Bağımsız Milletler) ve esir milletler (Hürriyete henüz kavuşmamış milletler)in izahı.

b. Bağımsızlığın kazanılması ve korunması.

3. Türk İstiklâl Harbi ile kazanılan bağımsızlığın önemi ve yeri Türkiye Cumhuriyetinin korunması.

4. Silâhlı Kuvvetlerin (genel olarak):

a. Lüzumu ve önemi

b. Tarihçesi.

(1) Genel,

(2) İlk çağlarda Silâhlı Kuvvetler,

(3) Orta çağlarda Eilâhlı Kuvvetler,

(4) Yeni çağda Silâhlı Kuvvetler,

(5) Yakın çağda Silâhlı Kuvvetler.

5. Türk Silâhlı Kuvvetleri:

a. Vazifesi,

b. Unsurları,

c. Anayasaya göre komutanı,

d. Teşkilâtı tanıma bakımından, özel olarak teşkilât esasları.

(1) Kuruluş, (6) Birlik,
(2) Kadro, (7) Kıta,
(3) Konuş, (8) Kurum,
(4) Kuvvet (9) Karargâh,
(5) Sınıf, (10) Komutan.

Birer, ikişer cümle ile izah edilecek.

6. Türk Kara Kuvvetleri:
   a. Tarihçesi,
   b. Görevi,
   c. Teşkilâtı,
   d. Belli başlı silâhları.
7. Türk Hava Kuvvetleri:
   a. Tarihçesi,
   b. Görevi,
   c. Teşkilâtı,
   d. Belli başlı silâhları.
8. Türk Deniz Kuvvetleri:
   a. Tarihçesi,
   b. Görevi,
   c. Teşkilâtı,
   d. Belli başlı silâhları.
9. Türk Jandarma Kuvvetleri:
   a. Tarihçesi,
   b. Görevi,
   c. Teşkilâtı,
   d. Belli başlı silâhları.

İKİNCİ BÖLÜM:

B. Temel Askerlik Bilgileri:

10. Askerlik nedir, Askerî şahıslar kimlere denir? Askerin esas vazifeleri nelerdir?
    a. Askerlik,
    b. Askerî şahıslar,
11. Askerlikte disiplinin önemi ve bir askerde bulunması lâzım gelen ahlâkî ve manevî vasıflar nelerdir?
12. Rütbeler ve kıyafetler (her üç kuvvette).
13. Sınıflar, kısaca görevleri ve işaretleri (her üç kuvvette).
14. And içme ve askerlik hizmetinin kudsiyeti,
15. Bayrak ve Sancak,
16. Selâmlama,
17. Madalyalar, Forslar, Semboller ve özel işaretler hakkında bilgi,
18. Askerlikte nöbet hizmetleri,
19. Garnizon ve Merkez Komutanlıkları ile Askerlik Daire ve Şubelerinin görevleri.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM:

C. Sivil Savunma:

20. Sivil Savunmanın tanımı, tarihçesi, lüzum ve önemi, konuları, yetki ve sorumluluklar (iradenin ve halkın),
21. Sivil Savunmada plânlama, eğitim, mükellefiyet ve cezai hükümler,
22. Sivil Savunma teşkilâtı (Merkez ve Taşra Teşkilâtı) ve görevleri,
23. Hassas bölge kademeleri, idare merkezleri ve koruma kılavuzları,
24. Şehir ve kasaba sivil savunma teşkilleri,
25. Daire ve müesseseler Sivil Savunma teşkilleri,
26. Cadde ve sokak kılavuzları, bina korunma personeli, görevleri ve malzemesi.

OKUMA PARÇALARI:

27. Tarihte Türk-Rus harbleri, (özet olarak ve özellikle Panislavizm ve Komünizm emelleri belirtilecek),
28. Çanakkale Savaşı:
    a. Sebepleri,
    b. Özet olarak yapılışı,
    c. Türk tarihinde Çanakkale Savaşının önemi ve mânasının belirtilmesi.

II nci Sınıf:

BİRİNCİ BÖLÜM:

A. Harb:

1:2 Harbin,
   a. Tarifi,
   b. Tarihçesi (sebepleriyle birlikte),
   c. Harb ile muharebe arasındaki fark,
   d. Harbin dünkü ve bugünkü mahiyeti, (özellikle topyekûn harbin belirtilmesi).

3:9 Harbin Çeşitleri:
   a. Soğuk Harb,
   b. Silâhlı Harb,
   c. İç Harb,
   d. Özel Harb.

10:11 Harbin önlenmesi için yapılan çalışmalar ve kurulan teşkilâtlar:
   a. Cemiyeti AKVAM,
   b. Birleşmiş Milletler (kısaca teşkilâtı ve görevleri, özellikle harbi önleme çalışmaları zikredilecek),
   c. Silâhsızlanma Konferansı.

İKİNCİ BÖLÜM:

B. Milletin Harbe Hazırlanması:

12:13 Millî Güvenlik:
   a. Tarifi,
   b. Mânası,
   c. Hedefi,
   d. Konuları,
   e. Millî Güvenlik öğretim ve eğitiminin safhaları,
   f. Askerlik öncesi Millî Güvenlik öğretim ve eğitimi,
   g. Millî Güvenlik Kurulu.

14:15 Askerlik çağı Millî Güvenlik öğretim ve eğitimi (asker alma usulleri, asker alma teşkilâtı, tecil ve cezayı icabettiren haller dahil),

16. Assubayların ve Subayların yetiştirilmesi:
    a. Kara,
    b. Deniz,
    c. Hava,
    d. Jandarma.
17. Seferberlik:
    a. Tarifi,
    b. Önemi,
    c. Çeşitleri,
    d. Seferberlik ilânında yapılacak işler,
    e. Seferberlik gecikmesinin doğuracağı tehlikeler.
18. Millî Seferberlik:

a. Tarifi,
b. Önemi,
c. Konuları.
(1) İnsan Gücü Seferberliği,
(2) Psikolojik Savunma Seferberliği,
(3) Silâhlı Kuvvetler Seferberliği,
(4) Sivil Savunma Seferberliği,
(5) Sağlık Seferberliği,
(6) Ticaret ve İaşe Seferberliği,
(7) Sanayi Seferberliği,
(8) Ziraat Seferberliği,
(9) Maliye Seferberliği,
(10) Ulaştırma Seferberliği,
(11) Bayındırlık Seferberliği.

19. Silâhlı Kuvvetler Seferberliği:
a. Tarifi,
b. Önemi,
c. Personel seferberliği,
d. Lojistik seferberliği.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM:

C. Sivil Savunma:

20. Nükleer silâhların tesirleri ve koruma çareleri.
21. Radyoaktivitenin tanınması ve Radyak aletler, Radyosyon hastalıkları ve radyosyon zehirlenmesi.
22. Biyolojik harp maddeleri (silâhlar) ve koruma çareleri.
23. Kimyasal harp maddeleri ve korunma çareleri.
24. Sivil Savunma harekâtı. (Bir taarruzdan sonra servislerin mücadele ve kurtarma faaliyeti).

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM:

D. Çeşitli Konular:

25. Önderlik ve Askerlikteki Önemi.
26. Moral Eğitimi ve moral eğitiminin askerlikteki önemi.

OKUMA PARÇALARI:

27. Balkan harbi ve alınacak dersler.
28. Harp Tarihi.
Sakarya Muharebesi ve Türk tarihindeki önemi.

III üncü Sınıf:

BİRİNCİ BÖLÜM:

A. Türkiye'nin Dahil Olduğu Paktlar Hakkında Bilgi:

1. NATO
2. CENTO

İKİNCİ BÖLÜM:

B. Yeni Harb Silâh ve Araçları:
3-5

a. Atomik Silâhlar:
(1) Kudret bakımından cinsleri,
(2) İnfilâk şekilleri,
(3) Tesirleri,
(4) Atma vasıtaları,
(5) Korunma çareleri,
(6) Koruyucu teçhizat hakkında bilgi,
(7) Radyoaktiviteden temizlenmek.
b. Harp silâh ve araçlarındaki yeni gelişmeler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM:

C. Özel Konular:

6-8. Gayri nizami harp:
a. Mukavemet harekâtı,
b. Gerillâ harbi,
c. Düşman elinden kaçıp kurtulma.
9. Komando harekâtı.
10. Fezayı kontrol altına alma yarışı ve neticeleri.
11. 5 nci Kol ve korunma çareleri.
12. Savaşta hayatta kalabilme bilgileri.
a. Bitkilerden faydalanma:
b. Sulardan faydanma,
c. Hayvanlardan faydalanma,
d. Barınak yapma,
e. Ateş yakma.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM:

D. Sivil Savunma:
13-15

a. Haber alma ve yayma:
(1) Aktif Hava Savunma,
(2) Passif Hava Savunması,
(3) İkaz ve alârm teşkilâtı, radyolojik (NBC inbar sistemi dahil) ikaz ve alârm sistemi hakkında bilgi.

b. Hassas bölgeler için hassasiyet sırası.

c. Hava tehlikesi haberlerinin hassas bölgelere ulaştırılması.
(1) Haberlerin ulaştırılması.
(2) İkaz ve alârm işaretleri ve bu işaretlerde alınacak tedbir ve yapılacak hareketler.

16. Tahliye ve seyrekleştirme ve kabul işleri ve işlerde halk tarafından alınacak tedbir ve hareketler. (Serpinti bölgelerinin tahliyesi dahil).

17. Sığınaklar: Tanım ve çeşitleri, binalarda halk tarafından vücuda getirilecek sığınak, yerleri, bunlarda aranacak nitelikler, sığınaklarda bulundurulacak malzeme ve hareket tarzları.

18. Gizleme: Işıkların söndürülmesi ve karartılması ve diğer gizleme tedbirleri, radyoaktif serpintinden yiyecek, içecek maddelirin korunması ve yedeklenmesi.

19. Yayınlara karşı önleyici ve söndürücü tedbirler.

20. Birbirlerine yardım (âcil ilk yardım ve hafif kurtarma).

BEŞİNCİ BÖLÜM:

E. Çeşitli Konular:

21. İstihbarat ve istihbarata karşı koyma.
22. Lojistik (ikmal maddeleri dahil).
23. Muharebe şekilleri hakkında özet bilgi:
a. Taarruz,
b. Savunma,
c. Geri hareketler.
24. Bakım:
a. Tarifi,
b. Önemi (Sivil işlerde ve askerlikte),
c. Çeşitleri.
25. Askere giderken:
a. Er olacaklar için (yoklamadan terhis oluncaya kadar hareket tarzı ve yapılacak işler),
b. Yedek Subay olacaklar için (yoklamadan terhis oluncaya kadar hareket tarzı ve yapılacak işler),
26. Askeri Yargı Sistemi (kuruluş sebepleri, disiplin, tecavüzler, As. suçlar, As. mahkemeler).
28. 27 Mayıs İnkılâbı.

OKUMA PARÇALARI:

29. Tarihte Türk-Yunan Harbleri (özellikle Yunanlıların Anadolu'yu işgallerindeki mezalim (Kıbrıs dahil), Magoloidea emelleri belirtilecek.
30. Harb Tarihi:
30 Ağustos, Başkomutanlık Meydan Muharebesi ve neticeleri.

İLÂNLAR:

İSPİR ORTAOKULU MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Okulumuzda çalışmış olan ve eski yıllardan yakacak zammı almamış, adresleri bizce meçhul öğretmenlerin isim ve alacakları para miktarı aşağıda gösterilmiştir.

Yakacak zamlarının tediyesi için, mezkûr öğretmenlerin adresleriyle birlikte ortaokul kâtibi Nihat Erdem'i mutemet tayin ettiklerini bildirir birer dilekçe ile müracaatları rica olunur. 27-8-1966

Öğretmenin adı ve soyadı:	*Görevi:*	*Alacağı para Lira Kuruş*
Mehmet Yoldaş	Fen Grup öğretmeni	90. 00
Sırrı Ünlüer	Edebiyat Grup Öğ.	90. 00
Türkân Arkun	Tarih-Coğrafya Öğ.	90. 00
Nurten Ertan	Fransızca Öğretmeni	105. 00
Macide Kaptanoğlu	Fen Grup Öğretmeni	180. 00

YEŞİLOVA İLÇESİ İLKÖĞRETİM MÜDÜRLÜĞÜNDEN

İlçemizde öğretmenlik yapmakta iken nakil veya Yedek Subay Öğretmen iken terhisini müteakip ilçemizdeki görevinden ayrılan ve adresleri dairemizce bilinmiyen, aşağıda adları ve karşılarında bono miktarı gösterilen öğretmenlerin «Tasarruf bonolarını» almak üzere, birer dilekçe ile Müdürlüğümüze müracaat ederek adreslerini bildirmeleri hususu ilân olunur.

Adı ve Soyadı:	*Bono Tutarı: Lira*
Ziya Korkmak	60
Mustafa Kovan	120
Kadir Güngör	30
Güner Sözen	90
İsmet Şen	100
Mustafa Metin	40
Mehmet Türkyılmaz	40
Doğan Özbay	60
Nusret Pamuk	60
Muammer Kendirli	120
Ahmet Sağlam	120
Aycan Aksavaş	20
Mehmet Öztürk	170
Mehmet Özcan	20
Osman Ergen	120
Bahattin Yıldırım	100
Bekir Yıldız	60
Kâzım Odabaşı	120
Gülseren Ercan	90
Mustafa Saatçı	80
Mustafa Kaya	90
İhsan Orhan	60
Ali Alpkaya	60
Salih Bağcı	60
Halis Fidan	10

ADİLCEVAZ İLKÖĞRETİM MÜDÜRLÜĞÜNDEN

İlcemiz Merkez ve köylerinde öğretmenlik yapmakta iken nakil ve terhisleri dolayısiyle görevinden ayrılan ve adresleri bilinmeyen aşağıda adları yazılı öğretmenlerin dûyuna kalan paralarını almak üzere birer dilekçe ile Adilcevaz Kaymakamlığına müracaat ederek mutemet tayin etmeleri hususu ilân olunur. 31-8-1966

Alacaklı Öğretmenler:	*Alacak Miktarı:*
A. Müttalip Aksoy	75 Lira
İbrahim Topçu	75 Lira
Mehmet Özer	75 Lira
Mustafa Oca	75 Lira
Ferit Yılmaz	75 Lira
Yaşar Bahçıvan	75 Lira
Suat Karabulut	75 Lira
Süleyman Güngör	75 Lira
Talât Yeter	75 Lira
Ali Hıfzı Selvi	75 Lira
Ömer Kocabaş	75 Lira
Ağa Elçi	75 Lira
Sadi Gürel	75 Lira
Celâl Gül	75 Lira
İbrahim Doğan	75 Lira
	1125 Lira

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

(Bu dergi 28.9.1966 tarihinde basılmıştır.)

ANKARA — MİLLİ EĞİTİM BASIMEVİ